Пролетарыі ўсіх краін, яднайцеся!
Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 84 (7645) | Пятніца, 12 мая 1944 г. | Цана 20 к.

Зараз, у трэцім годзе ваеннай сяўбы, неабходна прыкласці ўсе намаганні, каб сяўба ў гэтым годзе была не толькі павялічана па размерах, але каб і яе якасць была вышэй, чым за ўсе папярэднія годы. Напружанасць калгасвікаў павінна адпавядаць намаганням нашай Чырвонай Арміі ў барацьбе з ворагам.

М. КАЛІНІН.

Правільна арганізаваць працу калгаснікаў

Першамайскі загад Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна і яго пахвала калгаснаму сялянству выклікалі небывалы палітычны і вытворчы ўздым у калгаснай вёсцы вызваленых раёнаў нашай рэспублікі. Усе калгаснікі і калгасніцы самаадданa змагаюцца за правядзенне веснавой сяўбы ў самыя сцісластыя тэрміны.

Паспяховае правядзенне сяўбы ва многім залежыць ад правільнай арганізацыі працы калгаснікаў. На XVIII з'ездзе партыі тав. А. А. Андрэеў гаварыў: «Чым вытлумачыць выдатныя рэкорды і поспехі перадавых калгасаў і калгаснікаў у паляводстве і жывёлагадоўлі? Тым, што праца асобнага калгасніка, або звяна не абязлічана, а выражана ў канчатковых выніках іх працы, што гэта праца асобнага калгасніка ці невялікай групы калгаснікаў бачна і матэрыяльна заахвочана. Калгаснікі хочуць, каб вынікі іх працы былі бачны не толькі на вялікай колькасці працадзён, але і на вышыні дасягнутага ўраджаю і прадуктыўнасці жывёлы, каб праца іх заслужана ацэньвалася, тады калгаснік аддасць усе свае здольнасці».

Звеннявая сістэма—найлепшая форма арганізацыі працы, правераная шматгадовым вопытам перадавікоў сельскай гаспадаркі. Яна забяспечвае ў кожным калгасе высокую прадукцыйнасць працы, дазваляе брыгадзіру больш аператыўна кіраваць брыгадай, выяўляць перадавікоў і падцягваць адстаючых. Пры звеннявой рабоце нельга схавацца за плечы таварыша, ініцыятыва кожнага калгасніка і калгасніцы, вынікі працы іх заўсёды бачны і заслужана ацэньваюцца.

Многія райкомы партыі, райвыканкомы і райземаддзелы, правялі вялікую работу па арганізацыі звенняў у аднаўленых калгасах, іх далейшаму ўмацаванню. Зараз на палях рэспублікі працуюць тысячы звенняў, якімі кіруюць вопытныя калгаснікі і калгасніцы. Звяно Дуні Якушовай з калгаса «3-ці Інтэрнацыянал», Клімавіцкага раёна, першым закончыла сяўбу на сваім участку. Звыш 100 звенняў Веткаўскага раёна, 150 звенняў Свяцілавіцкага раёна таксама закончылі сяўбу. Звеннявая сістэма дала магчымасць многім раёнам — Брагінскаму, Камарынскаму, Свяцілавіцкаму, Рэчыцкаму, Добрушскаму— у цяжкіх умовах дабіцца добрых поспехаў на веснавой сяўбе.

Стварыць звяно, падабраць яго асабісты састаў і скласці план работы звяна — гэта безумоўна важная справа, але ў далейшым звенні патрабуюць да сябе яшчэ большай увагі і паўсядзённага кіраўніцтва з боку зямельных органаў, партыйных і совецкіх арганізацый. Між тым, факты, якія паступаюць з Васілевіцкага, Гомельскага сельскага і другіх раёнаў гавораць аб тым, што тут з першых дзён сяўбы распаліся дзесяткі звенняў. Звеннявыя часта без асаблівай патрэбы перакідваюцца на іншую работу, не звязаную з працай звяна на сваім участку. У большасці калгасаў гэтых раёнаў груба парушаецца здзельшчына, людзі працуюць скопам, нараджаецца абязлічка. Ні дзіўна, што такая, з дазволу сказаць, арганізацыя працы калгаснікаў, цягне гэтыя раёны назад.

Цяпер, калі ў полі вырашаецца лёс ураджаю, трэба стварыць усе ўмовы для плённай працы звенняў. Абласныя зямельныя аддзелы і ў першую чаргу райземаддзелы і аграномы МТС абавязаны палепшыць кіраўніцтва звеннямі, дапамагаць ім паспяхова правесці сяўбу і атрымаць высокі ўраджай.

Важнейшым стымулам паспяховай працы звенняў з'яўляецца дадатковая аплата працы за перавыкананне планавых заданняў ураджайнасці. Аграномы райза і МТС павінны праверыць, як праўленнямі калгасаў даведзены гэтыя заданні да звенняў, каб яны не былі завышаны.

Напружыць усе сілы, аддаць усе веды і вопыт на хутчэйшае правядзенне веснавой сяўбы і атрыманне высокага ўраджаю—свяшчэнны ганаровы абавязак кожнага члена звяна, усіх калгаснікаў і калгасніц вызваленых раёнаў Беларусі.

Бліскучы поспех ваеннай пазыкі

Падпіска на Трэцюю Дзяржаўную Ваенную Пазыку праходзіла на высокім узроўні. Пазыка карыстаецца велізарным поспехам сярод працоўных вызваленых раёнаў БССР.

Як нам паведамілі, у рэспубліканскім кіраўніцтве ашчаднымі касамі на 11 мая 1944 года падпіска на пазыку па вызваленых раёнах БССР дасягнула сумы ў 79.547.000 рублёў.

37.549.000 рублёў далі ў пазыку дзяржаве калгаснікі вызваленых раёнаў Беларусі. Многія калгаснікі ўносяць грошы наяўнымі. Усяго ў ашчадныя касы ў лік падпіскі паступіла наяўнымі 6.868.000 рублёў.

У адказ на загад правадыра

Змена дзяжурнага па аддзяленню станцыі Калінкавічы тав. Сазонава на першамайскі загад Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна адказала хуткай апрацоўкай і прасоўваннем паяздоў. Замест звычайнай стаянкі паяздоў па гадзіне і больш гэта змена апрацавала поезд № 1221 за 10 мінут, а поезд № 1223 за 8 мінут.

Змена сістэматычна выконвае план выгрузкі і заданне па здачы паяздоў на суседнюю чыгунку. За дасягненні ў хуткай апрацоўцы паяздоў начальнік Беларускай чыгункі генерал-дырэктар цягі III ранга тав. Краснабаеў аб'явіў Сазонаву падзяку і ўзнагародзіў значком «Ударнику сталинского призыва».

Дыспетчары змены тт. Яшчанка і Каваленка ўзнагароджаны значкамі «Отличный движенец».

У ПЕРАДАВЫМ КАЛГАСЕ

МОЗЫР, 11 мая. (БЕЛТА). Калгаснікі сельгасарцелі імені Фрунзе, Пакроўскага сельсовета з чэсцю выконваюць свае абавязацельствы, узятыя ў адказ на першамайскі загад таварыша Сталіна. Спаборнічаючы з суседнім калгасам «Калектывіст», яны раней намечанага тэрміну закончылі сяўбу ранніх каласавых і пасадку бульбы. Цяпер праходзіць сяўба тэхнічных і гародніх культур.

Прыклады выдатнай працы паказваюць аратыя Малашыцкі і Варакса. Яны штодзённа выконваюць па дзве нормы за змену.

За паспяховае завяршэнне сяўбы ў сціслыя тэрміны і правядзенне яе на высокім агратэхнічным узроўні райком КП(б)Б і райвыканкам прысудзілі калгасу перадходны Чырвоны Сцяг.

ПАВЕДАМЛЕННЕ НАРКАМФІНА СССР

ТРЭЦЯЯ ДЗЯРЖАЎНАЯ ВАЕННАЯ ПАЗЫКА, ВЫПУШЧАНАЯ 5 МАЯ г. г. НА СУМУ 25 МІЛЬЯРДАЎ РУБЛЁЎ, РАЗМЕШЧАНА ЗА 6 ДЗЁН НА 28 МІЛЬЯРДАЎ 64 МІЛЬЁНЫ 170 ТЫСЯЧ РУБЛЁЎ— З ПЕРАВЫШЭННЕМ НА 3 МІЛЬЯРДЫ 64 МІЛЬЁНЫ 170 ТЫСЯЧ РУБЛЁЎ.

У СУВЯЗІ СА ЗНАЧНЫМ ПЕРАВЫШЭННЕМ УСТАНОЎЛЕНАЙ СУМЫ ПАЗЫКІ, НАРКАМФІНАМ СССР, НА АСНОВЕ ЎКАЗАННЯ СНК СССР, ДАНА РАСПАРАДЖЭННЕ СПЫНІЦЬ ПАЎСЯМЕСНА З 12 МАЯ 1944 ГОДА ДАЛЕЙШУЮ ПАДПІСКУ НА ПАЗЫКУ.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 10 МАЯ

На працягу 10 мая на франтах істотных змен не адбылося.

За 9 мая ў паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 14 самалётаў праціўніка.

* * *

УДАРЫ АВІЯЦЫІ ЧОРНАМОРСКАГА ФЛОТА ПА СУДНАХ ПРАЦІЎНІКА

Раніцой 9 мая паветранай разведкай Чорнаморскага флота ў адкрытым моры былі выяўлены транспарты і іншыя судны праціўніка. У выніку ўдараў авіяцыі і флота прамымі пападаннямі бомб патоплены два транспарты водазмяшчэннем у 4 тысячы тон, вартавы катэр і некалькі дэсантных хуткаходных барж. Рад іншых суднаў праціўніка пашкоджаны.

* * *

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 11 МАЯ

На працягу 11 мая на плацдарме правага берага ракі ДНЕСТР, на паўночны захад ад горада ТІРАСПАЛЬ, нашы войскі адбівалі атакі буйных сіл пяхоты і танкаў праціўніка і нанеслі яму вялікія страты ў жывой сіле і тэхніцы.

На другіх участках фронта — без істотных змен.

За 10 мая нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 74 нямецкія танкі. У паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 45 самалётаў праціўніка.

Прыём тав. В. М. Молатавым уругвайскага пасланніка пана З. Фругоні

9 мая Народны Камісар Замежных Спраў СССР тав. В. М. Молатаў прыняў Надзвычайнага пасланніка і Паўнамоцнага Міністра Уругвая ў СССР пана З. Фругоні, у сувязі з прадстаячым уручэннем ім сваіх верыцельных грамат Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР.

Уручэнне ўрадавых узнагарод

10 мая ў г. Гомелі Намеснік Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР і Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР тав. Н. Я. Наталевіч уручыў ордэны і медалі групе ўзнагароджаных урадавымі ўзнагародамі.

Тав. Наталевіч уручыў ордэн Чырвонай Звязды за ўзорнае выкананне задання ўрада па ахове дзяржаўнай бяспекі ва ўмовах ваеннага часу маёру Г. С. Марозкіну, ордэны «Знак почёта»— маёру М. К. Гарыпаву і капітану П. С. Шэліханаву, медаль «За отвагу» — старшаму лейтэнанту С. А. Чамаданаву, палкоўніку В. Г. Кагану, І. С. Кусакіну, медаль «За трудовую доблесть»— маёру Г. С. Фомкіну.

Ордэн Айчыннай вайны II ступені за ўзорнае выкананне асобых заданняў Вярхоўнага Галоўнакамандавання Чырвонай Арміі ў перыяд Айчыннай вайны ўручан маёру М. Ф. Дзечка.

Ордэн Чырвонай Звязды быў уручан В. В. Скорабагатаму, ордэны «Знак почёта»—В. М. Бандарчыку, П. І. Емельянаву, М. Д. Мезіну, Г. А. Непіну, В. І. Паўлаву, А. П. Пакроўскаму, М. К. Шлома. Медаль «За отвагу» ўручана лейтэнанту А. Е. Стралкоўскаму, медаль «За трудовое отличие» — В. Д. Красных і У. В. Чэркас.

Ад імені ўзнагароджаных выступіў маёр Г. С. Марозкін.

Намеснік Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР і Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР тав. Н. Я. Наталевіч горача вітаў узнагароджаных:

Вярхоўны Галоўнакамандуючы Маршал Совецкага Саюза таварыш Сталін паставіў задачу перад совецкім народам і яго Чырвонай Арміяй праследваць параненага нямецкага звера па пятах і дабіць яго ва ўласнай бярлозе. Але паранены звер яшчэ небяспечны. Нашы задачы і задачы чэкістаў узмацніць пільнасць, узмацніць удары па ворагу, дабіць ворага. Вызваліць Беларусь ад нямецкіх захопнікаў. Няма сумнення, што гэта задача будзе выканана.

Ад імя Прэзідыума Вярхоўнага Совета Саюза ССР, — заканчвае тав. Наталевіч сваю прамову — яшчэ раз вітаю вас з урадавай узнагародай і жадаю поспехаў у ганаровай і адказнай працы, якая набліжае час нашай перамогі над ворагам.

Падпіска на новую пазыку працягваецца з велізарным поспехам

ДЭМАНСТРАЦЫЯ СОВЕЦКАГА ПАТРЫЯТЫЗМА

КРЫЧАЎ. (Ад нашага кар.). З пачуццём вялікай любві да сваёй Радзімы, да сваёй большэвіцкай партыі сустрэлі выпуск новай ваеннай пазыкі працоўныя вызваленых раёнаў Магілеўскай вобласці. Натхнёныя мудрымі словамі першамайскага загада Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна, працоўныя Магілеўшчыны з велізарнай ахвотай падпісваюцца на ваенную пазыку.

На мітынгах, якія прайшлі ва ўсіх калгасах, ва ўсіх МТС, на прадпрыемствах і ва ўстановах працоўныя заяўлялі ў адзін голас: — Мы нічога не пашкадуем, каб наблізіць час поўнага разгрому фашысцкіх акупантаў, наблізіць час поўнага ачышчэння беларускай зямлі ад нямецкіх бандытаў.

Працоўныя Клімавіцкага раёна падпісаліся на пазыку на 4.117.000 рублёў. Калгаснікі далі дзяржаве ў пазыку 3.250.000 рублёў і адразу-ж унеслі наяўнымі 1.365.000 рублёў, што складае 43 процанты да сумы іх падпіскі. Клімавіцкі раён знаходзіцца на адным з першых месц не толькі ў Магілеўскай вобласці, але і сярод другіх вызваленых раёнаў БССР. На другім месцы ў Магілеўскай вобласці знаходзіцца Мсціслаўскі раён, дзе працоўныя падпісаліся на 3.820.000 рублёў.

За першы дзень падпіскі працоўныя Магілеўшчыны далі ў пазыку дзяржаве 12 мільёнаў рублёў. Зараз гэта лічба намнога перавышана. Толькі калгаснікі вобласці падпісаліся на 14.826.000 рублёў.

Падпіска працягваецца. Удзячныя Чырвонай Арміі за сваё вызваленне, працоўныя Магілеўскай вобласці вельмі ахвотна даюць свае зберажэнні на патрэбы далейшага ўмацавання любімай совецкай Радзімы.

Поспех пазыкі натхняе на новыя перамогі

СВЯЦІЛАВІЧЫ. (Па тэлефону). Совецкія пазыкі заўсёды карысталіся вялікай любоўю і поспехам сярод працоўных нашай Радзімы. Поспех новай ваеннай пазыкі нечуваны. Гэты поспех яшчэ раз яскрава падмацаваў рашучасць совецкага народа хутчэй дабіць ворага. Для гэтай мэты совецкія людзі нічога не шкадуюць.

Не адстаюць па падпісцы і працоўныя Свяцілавіцкага раёна. Па ўсіх 43 калгасах падпіска разгарнулася адразу-ж, як толькі пачулі пастанову Совецкага ўрада. На 10 мая працоўныя раёна далі ў пазыку дзяржаве 1.182.000 рублёў. Большую частку гэтай сумы далі па падпісцы калгаснікі. Падпіска працягваецца.

На пяцімесячны заработак

РЭЧЫЦА. (Па тэлефону). Сярод падпісаўшыхся на новую пазыку ў горадзе Рэчыца ёсць не мала такіх, што аддалі ў пазыку дзяржаве свой заработак за некалькі месяцаў. Так, на пяцімесячны аклад падпісаўся рабочы райпромкамбіната тав. Дарчук, на трохмесячны — рабочы тав. Бурлай. Урач А. В. Кот падпісалася на 2.000 рублёў.

Пазыка дапаможа аднаўленню народнай гаспадаркі

Фашысцкія звяры разбурылі гарады і вёскі Беларусі. У вызваленых раёнах рэспублікі разгарнулася работа па аднаўленню прадпрыемстваў, калгасаў, камунальнай гаспадаркі. Грошы ад новай пазыкі дапамогуць яшчэ шырэй разгарнуць аднаўленчыя работы.

...Пачынаецца падпіска сярод супрацоўнікаў Наркамата Комунальнай гаспадаркі БССР. Першай падпісваецца тав. Корнева, яна ставіць у падпісным лісце суму, якая складае 200 процантаў яе месячнага акладу. На 150 процантаў падпісваюцца тт. Лебедзеў, Альхіменка і другія.

З такім-жа поспехам прайшла падпіска сярод супрацоўнікаў Белдзяржпраекта, цэнтральнага інвентарызацыйнага бюро і ў другіх установах комунальнай гаспадаркі. Падпіска склала больш 130 процантаў да месячнай зарплаты.

УНОСЯЦЬ НАЯЎНЫМІ

Калгас імені 1 мая, Ціценскага сельсовета, Гомельскага сельскага раёна, адзін з лепшых у раёне па разгортванню падпіскі на новую пазыку. Усяго калгаснікі гэтай сельскагаспадарчай арцелі падпісаліся на 84.700 рублёў. Калгаснік А. К. Кузікаў падпісаўся на 1.500 рублёў і адразу-ж унёс грошы. Комсамолка Н. Ф. Ермоленка падпісалася на 1.000 рублёў і таксама ўнесла іх наяўнымі.

* * *

СТРЭШЫН. Працоўныя раёна падпісаліся на новую пазыку на 717.000 рублёў. Бюджэтнае заданне па раёну выканана на 138 процантаў.

Мясцовая прамысловасць г. Касцюковічы

Адразу-ж пасля таго, як быў вызвален ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў Касцюковіцкі раён, тут закіпела творчая работа па аднаўленню разбуранай народнай гаспадаркі.

Пачаў адраджацца промкамбінат. Сюды прыйшлі сапраўдныя яго гаспадары: Аляксей Судзілоўскі — адважны партызан, які пусціў пад адкос не адзін варожы эшалон, Аляксандр Дарафееў—электраманцёр, які таксама два з паловай годы змагаўся супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў, і многія другія народныя мсціўцы. Яны энергічна ўзяліся за будаўніцтва, за навядзенне парадку.

На дапамогу прыйшлі старыя рабочыя. Прыйшоў 70-гадовы столяр Фёдар Сямёнавіч Красоўскі. Ён прынёс схаваны ад немцаў інструмент, узяўся за арганізацыю сталярнага цэха. З'явіліся другія рабочыя. Работа ў сталярным цэху закіпела. Зараз столяр Красоўскі штомесячна выконвае норму на 130—140 процантаў. Прыйшоў на камбінат механік Аляксандр Малахавіч Трутко. Немцы яго гвалтоўна прымусілі працаваць. Але ён ненавідзеў нямецкіх сабак, узарваў паравую машыну і пайшоў у лес, да партызан. А зараз прыйшоў будаваць.

Дружна пачаў працаваць згуртаваны калектыў рабочых райпромкамбіната. Праз тыдзень пасля вызвалення на камбінаце пачалі працаваць усе цэхі. 16 вучняў рыхтуюцца стаць высокакваліфікаванымі машыністамі, качагарамі, столярамі, электраманцёрамі. Ужо выпушчана прадукцыя на 125.560 рублёў, цэхі далі 1.430 кубічных метраў піламатэрыялаў, 93 сталы, 115 табурэтак, сотні ўслонаў, тапчанаў, пераапрацавана звыш 400 тон зерня.

У строй дзеючых уступіла прадпрыемства, дзе дырэктарам тав. Рабцаў. На мітынгу, прысвечаным вызваленню горада, рабочыя абавязаліся за кароткі тэрмін аднавіць завод. Свае слова яны стрымалі. Ініцыятарам вялікай, творчай работы па аднаўленню з'явіўся тав. Рабцаў. На завод сталі збірацца рабочыя. 60-гадовы механік Іваненка і ў такіх-жа гадах памочнік механіка Каханоўскі прынеслі з сабою схаваныя ад немцаў слясарны і механічны інструмент. 63-гадовы качагар Пракоп Сцефаненка ўзяўся выконваць слясарныя работы. Рабочыя ачышчалі цэхі ад хламу і бруду, выконвалі цяслярскія і стругальныя работы. Многа цяжкасцей прыйшлося паспытаць у працэсе аднаўлення. Нехапала інструментаў, патрэбных дэталей. І тады на дапамогу прыйшла творчая кемлівасць. У адным з механізмаў не было механічных заслонаў, а іх патрэбна было 24. Па прапанове тав. Рабцава былі зроблены драўляныя заслоны. Такім-жа шляхам замест літых, чыгунных стаканаў было зроблена 14 жалезных. Цяпер механізм працуе выдатна.

У раёне працуюць арцелі кустпромкааперацыі. За кароткі тэрмін свайго існавання імі адрамантавана 1,500 пар абутку, сшыта больш 300 пар новых ботаў, 1.250 штук вопраткі. А ўсяго выпушчана прадукцыі на суму 255.746 рублёў.

Зараз калектыў прамкамбіната рыхтуецца да адкрыцця вяровачнай і трыкатажнай майстэрань, а таксама цэха па вырабу безалкагольных напіткаў.

П. КЛЯЦКО,
заг. оргінструктарскім аддзелам Касцюковіцкага райкома КП(б)Б.

Прапагандысты і агітатары горада Рэчыцы рыхтуюцца да чарговых занядкаў і лекцый. На пярэднім плане агітатары І. І. Атамічук і С. І. Гусеў.

Фото **В. Чыгашкова.**

БАЯВЫЯ СПРАВЫ БЕЛАРУСКІХ ПАРТЫЗАН

Эшалон знішчан поўнасцю

Па даных разведкі адзін з варожых эшалонаў рухаўся да лініі фронта падвойнай цягай. Партызаны атрада «Разгром» рашылі не прапусціць гадзюку і ў ноч на 25 красавіка зрабілі на эшалон напад. Старанна была праведзена падрыхтоўка, у некалькіх месцах замініравана чыгуначнае палатно. Байцы размясціліся па абодвух баках дарогі.

...Начную цішыню аглушыў выбух. На першых мінах поезд падарваўся. Некалькі платформаў зляцела пад адкос. Партызаны адкрылі агонь па эшалону. Бой вёўся адначасова з аховай эшалона і з атрадам гітлераўцаў, якія ахоўвалі ўчастак чыгункі. У выніку працяглага бою партызаны выйшлі пераможцамі. Эшалон, у складзе 2 паравозаў, 26 платформаў з аўтамашынамі і 24 платформаў з іншай баявой тэхнікай, быў поўнасцю знішчаны. Уся ахова эшалона перабіта. Забіта таксама 22 гітлераўца з атрада, які ахоўваў участак чыгункі.

Мінская вобласць.

У адкрытых баях

У красавіку месяцы партызаны вобласці правялі некалькі баявых аперацый з гітлераўцамі. У адкрытых баях яны знішчылі 112 немцаў, 5 здраднікаў і 8 паліцэйскіх.

Апрача таго народнымі мсціўцамі пушчаны пад адкос 2 нямецкія эшалоны, разбіты на адной толькі шасейнай дарозе 22 аўтамашыны.

У праведзеных аперацыях партызанамі захоплены 2 кулямёты, 3 аўтаматы, многа вінтовак, гранат, патронаў, 6 павозак з ваеннай маёмасцю і 18 коней.

Магілеўская вобласць.

Партызанскімі мінамі

Партызанская міна ўдала скарыстоўваецца ва многіх баявых аперацыях. Нядаўна партызаны з атрада імені Дзержынскага замініравалі адначасова чыгуначны мост і шасейную дарогу. У выніку выбуха мост, даўжынёю ў 8 метраў, поўнасцю разбуран. Рух нямецкіх эшалонаў спынен. На міне, закладзенай на шасе, узарвалася аўтамашына.

Група партызан з атрада імені Катоўскага на мінах падарвала варожы эшалон. Пры крушэнні знішчана 11 вагонаў з рознымі грузамі і паравоз. На 24 гадзіны ўчастак чыгункі быў выведзены са строю.

Баранавіцкая вобласць.

Поспех маладых партызан

Трое комсамольцаў з маладзёжнага партызанскага атрада «Мсцівец» пад камандаваннем тав. Ш. 24 красавіка правялі ўдалую дыверсію на чыгунцы. У выніку арганізаванага імі крушэння ворагу нанесены вялікія страты: знішчаны паравоз, 5 платформ з танкамі, 10 платформ з аўтамашынамі і 4 вагоны з боепрыпасамі.

У красавіку партызаны вобласці толькі на ўчастку чыгункі Мінск—Вілейка пусцілі пад адкос 11 эшалонаў праціўніка. На станцыі М. адзін эшалон з гаручым поўнасцю спален.

Вілейская вобласць.

За адзін месяц

За апошні месяц, нягледзячы на вясеннюю распуціцу і няспрыяльныя ўмовы, партызаны вобласці дабіліся новых выдатных поспехаў. У жорсткіх баях знішчана 829 гітлераўцаў, пушчаны пад адкос 123 эшалоны, узарвана і спалена 61 аўтамашына, 6 шасейных мастоў, разбурана 127 кілометраў тэлефонна-тэлеграфнай сувязі ворага.

У адказ на першамайскі загад Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна народныя мсціўцы ўзмацняюць удары па акупантах.

Брэсцкая вобласць.

СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА ЗА ВЫСОКІ ЎРАДЖАЙ.

ВЫШЭЙ УРАДЖАЙ—БЛІЖЭЙ ПЕРАМОГА!

Звенні за працай

Перад калгаснікамі і калгасніцамі нашага раёна пастаўлена адказная і ганаровая задача—хутчэй адрадзіць социялістычную сельскую гаспадарку, разбураную нямецкімі акупантамі, і вырасціць у бягучым годзе высокі ваенны ўраджай.

Многія калгасы яшчэ з самай восені старанна рыхтаваліся да сяўбы. Рамантавалі сельскагаспадарчы інвентар, збрую, засыпалі і ачышчалі насенне, рыхтавалі цягло. Асаблівая ўвага была звернута на арганізацыю звенняў. У многіх калгасах было створана па некалькі звенняў, за імі замацавалі ўчасткі, інвентар, цягло.

Усё гэта сказалася ў першыя дні сяўбы. Тыя калгасы, дзе працуюць сталыя звенні, першымі ў раёне закончылі сяўбу ранніх зерневых і паспяхова праводзяць сяўбу іншых культур.

Правільная арганізацыя працы вырашыла поспех сяўбы ў калгасе імені Леніна (старшыня тав. Курака), Акшынскага сельсовета. Тут усе звенні працуюць на сваіх участках, любоўна апрацоўваюць зямлю. Лепшых поспехаў дабіліся звенні тт. Лявона Курака і Надзежды Ерушэўскай. Добра працуюць таксама звенні тт. Гарвінскай і Езерскай. Брыгадзір першай брыгады тав. Пархамцоў руплівa клапоціцца і дапамагае звенням у працы.

Узорна працуюць звенні калгаса імені Шмідта (старшыня тав. Церахоўскі), Бабіцкага сельсовета. У кожнай брыгадзе тут створаны па тры пастаянных звяны. Усе яны старанна падрыхтаваліся да сяўбы і пры першай магчымасці выехалі на свае ўчасткі.

Добрых поспехаў на сяўбе дасягнуў калгас «Свабода», Маланямкоўскага сельсовета. Тут у сціслыя тэрміны праведзена сяўба ранніх зернавых. У гэтым вялікую ролю адыгралі звенні. Шырока разгортваючы социялістычнае спаборніцтва, яны першымі закончылі сяўбу на сваіх участках.

Зараз нашы калгаснікі і калгасніцы, натхнёныя першамайскім загадам Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна, прыкладаюць усе намаганні, каб хутчэй закончыць сяўбу.

Д. ДУХВАЛАЎ,
сакратар Свяцілавіцкага РК КП(б)Б.

Комсамольцы--перадавікі веснавой сяўбы

ГОМЕЛЬ. (БЕЛТА). Комсамольцы і моладзь Гомельшчыны працоўнымі подзвігамі на калгасных палях адказваюць на першамайскі загад таварыша Сталіна. Каля 500 звенняў высокага ўраджаю і 30 трактарных брыгад узялі новыя павышаныя абавязацельствы ў спаборніцтве за высокі ўраджай.

Адным з першых завяршыў сяўбу зернавых у Добрушскім раёне калгас «Будаўнік соцыялізма». Тут на палях працуюць два звяны высокага ўраджаю. Маладыя калгаснікі, як правіла, не ўходзяць з поля пакуль не будзе выканана дзённая норма. На сваіх участках яны правялі сяўбу за 5 дзён. Па праву лепшым аратым у калгасе лічыцца комсамолец Азеранін. Штодзённа ён узорвае па 0,70 гектара.

Каштоўную ініцыятыву праявілі комсамольцы калгаса «Чырвоная крыніца», гэтага-ж раёна. Яны з асабістых запасаў сабралі насенне і засеялі звыш плана чатыры гектары. У гэтым калгасе маладыя аратыя Іван Лукашоў і Паліна Мапухіна сістэматычна выконваюць па дзве нормы.

Людзі калгаса

Шырокае, роўнае, гаспадарскі апрацаванае поле. Хутка яно пакрыецца зялённю ўсходаў. Паблізу Сож—бурлівы, вясенні. Шчодра свеціць майскае сонца, набухае сокамі вызваленая з нямецкага палону зямля.

Гэта поле калгаса «Праўда», Гомельскага сельскага раёна. На ім дружна працуюць калгаснікі. Тутжа старшыня арцелі Ціхан Шаранкоў. Прывітаўшыся, ён кажа:

— Нашы ўчора ўзялі Севастопаль і мы вырашылі ў знак перамогі засеяць звыш плана тры гектары. Вось цяпер і заканчваем іх.

Да нас падыходзіць сівы дзед.

— Гэта наш інспектар па якасці Владзіслаў Фаміч,—адрэкамендаваў старшыня. —У калгасе ён паважаны чалавек. Нягледзячы на свае 70 год, ён цэлы дзень ходзіць па полю, сочыць, каб добра апрацоўвалі яго.

Калгас адзін з першых у раёне, за 8 рабочых дзён, закончыў сяўбу ранніх зернавых культур. Сяўба праведзена на высокім агратэхнічным узроўні. Пад пасевы ўнесена звыш 700 тон гною. Цяпер калгаснікі заканчваюць пасадку бульбы на плошчы ў 22 гектары.

За кароткі час у калгасе выраслі арганізатары вытворчасці, стаханаўцы палёў. Гэта лепшы араты калгаса—Арлова Елізавета. Яна першая пралажыла баразну ў полі і з таго дня кожны дзень пры норме 0,5 гектара ўзорвае па 0,8 і больш. Гэта Вітошкін Іван, якому больш 60 год, але ён выпрацоўвае па дзве і больш норм. Гэта падлеткі—Антон Новікаў, Міхаіл Баранаў.

Такіх людзей у калгасе многа і яны забяспечылі поспех у сяўбе. Змагаючыся за высокі ўраджай, яны змагаюцца за хутчэйшую перамогу над заклятым ворагам.

П. БЛАХІН.

Засеялі зернавыя ў сціслыя тэрміны

Нашы калгаснікі па-гаспадарску абмяркоўвалі зварот калгаснікаў сельгасарцелі «КІМ», Хойніцкага раёна. Па іх прыкладу мы сталі змагацца за высокі ваенны ўраджай і паспяховае аднаўленне свайго калгаса, якому немцы нанеслі страт больш чым на 110 тысяч рублёў.

Мы ведалі, што тэмпы і якасць палявых работ будуць залежыць ад усебаковай падрыхтоўкі да сяўбы. Таму калгаснікі зрабілі ўсё, каб коні, плугі, бораны, хамуты, лейцы былі ўзорна падрыхтаваны. Пры першай магчымасці калгаснікі выехалі ў поле і распачалі ворыва выбарачным парадкам.

З першых дзён палявых работ праўленне калгаса звярнула асаблівую ўвагу на здзельшчыну і спаборніцтва паміж пастаяннымі звеннямі, усімі калгаснікамі і калгасніцамі. Гэта дало станоўчыя вынікі. Калгасніцы сталі значна перавыконваць нормы выпрацоўкі. Так тт. Пахарэнка, Удаленка даюць па дзве нормы.

Добрая арганізацыя працы дапамагла нам хутчэй праводзіць палявыя работы. За 8 рабочых дзён мы закончылі сяўбу ранніх зернавых на плошчы 83 гектары. Першынство ў соцыялістычным спаборніцтве заваявала брыгада, якой кіруе ініцыятыўная калгасніца тав. Шульга.

Пасля заканчэння сяўбы зернавых, мы адразу-ж прыступілі да пасадкі бульбы. Садзіць бульбу вызначылі лепшых, больш вопытных калгасніц. Кожны дзень мы працуем строга па графіку. У калгасе пасаджана ўжо 18 гектараў бульбы.

Гэтыя першыя поспехі нас не супакойваюць. Нядаўна мы абмяркоўвалі пастанову Совета Народных Камісараў БССР і актыўна змагаемся за пераходны Чырвоны Сцяг урада рэспублікі.

І. МАЛЕЦ,
старшыня калгаса «Вольная праца», Нараўлянскага раёна.

Аднавіць насеннаводства лубіну

Вядома, якое вялікае значэнне ў сельскай гаспадарцы Беларусі мае лубін. Як зялёнае ўгнаенне ён з'яўляецца вельмі каштоўным сродкам павышэння ўраджайнасці ўсіх сельскагаспадарчых культур, асабліва на пясчаных і супясчаных глебах.

Навуковымі данымі Новазыбкаўскай вопытнай станцыі ўстаноўлена, што норма накапляемага азоту ў глебе (на кожны гектар лубінавых пасеваў) дасягае ад 100 да 200 кілограмаў.

Улічваючы ўсе дадатковыя бакі гэтай культуры, неабходна калгасам з гэтай-жа вясны прыняць рашучыя меры, каб выявіць і сабраць усё наяўнае насенне лубіну. Сабранае насенне неабходна выкарыстаць для высеву выключна на насеннаводчыя мэты.

Пад насенныя ўчасткі лубіну неабходна адвесці лепшыя глебы з добрымі папярэднікамі, больш ураджайныя і чыстыя ад пустазелля. Высеяць як мага раней, бо лубін, як і іншыя бабовыя, апрача фасолі, высяваецца разам з раннімі культурамі.

Для лепшага догляду і атрымання высокага ўраджаю неабходна насенныя ўчасткі лубіну замацаваць за лепшымі звеннямі, а ўнутры звяна за калгаснікамі. На працягу лета трэба наладзіць належны догляд за насеннымі ўчасткамі лубіну, як і за іншымі культурамі, якія вырашчваюцца на насенне.

Ф. ЛЕЎША,
аграном-насеннавод НКЗ Беларусі.

ПАКАЛЕННЕ МАЛАДЫХ

Па калгасных палетках прайшла вайна і сваім вогненным дыханнем абпаліла іх. Глыбокія варонкі сярод поля, разварочаны снарадам нямецкі цягач на ўзбочыне дарогі, аўтаматныя і вінтовачныя гільзы, абясшкоджаныя талеркі смертаносных мін, — нямыя сведкі мінулых бітваў. Усё гэта па-новаму ўбачыў і ацаніў Коля, выязджаючы на поле. Ён на хвілінку спыніў каня і абвёў вачыма поле. Вунь да таго павароту дарогі ён праводзіў бацьку на вайну. Коля, як цяпер, памятае яго апошнія словы: «Застаешся, сынок гаспадаром... Глядзі Ваню, слухайся маці, працуй добра, бацьку не пасаром».

З таго часу шмат вады ўцякло. Прышлі немцы. Земляробы з болем глядзелі на знішчаны ўраджай, на вытаптаную нагамі лютых чужынцаў зямлю. Зямля сумавала па добрых ранейшых гаспадарах, яны сумавалі па ёй. Полюшка - поле! Ты, угноенае касцьмі і крывёю чужынцаў, цяпер зноў стала вольным і працяжным.

За час вайны Коля пасталеў, стаў рослым, шырокаплечым хлопцам. Яму цяпер 17 год. Разам з пажылымі калгаснікамі і калгасніцамі ён выехаў у поле. Яму адвялі ўчастак. Ён цмокнуў на каня і глыбока запусціў плуг у зямлю. Тлустая глеба лянівa крышыцца і пераварачваецца невялікімі пласцікамі. Прыкметна расце плошча ўзаранай зямлі. Коля стараецца з усіх сіл. Яму хочацца стрымаць сваё слова, якое ён даў у пісьме бацьку-франтавіку.

У часе перапынку ён ідзе на другі загон, дзе працуе яго малодшы брат Ваня, якога бацька яму наказваў берагчы. Ваня арэ. Здалёк яго і не відаць. Ён толькі на адну галаву вышэй за свой плуг. Сам захацеў араць. Брыгадзіра ўпрашваў, абяцаў ад дарослых не адстаць.

— Ну, як справы, таварыш мужычок з нагаток?

— Думаю цябе апярэдзіць,— выціраючы рукавом успацелы лоб,—адказаў Ваня.

— Давай тады спаборнічаць.

Даклалі аб гэтым брыгадзіру. Той расказаў другім аратым. Браты перавыканалі норму: Коля—на 0,16 гектара, Ваня—крыху менш. На іх гледзячы пачалі спаборнічаць і браты Алесь і Лёня Сердзюковы, таксама падлеткі. Не пажадалі адставаць Коля Бірыла, Пеця Целяшоў. Так нараджалася спаборніцтва юных аратых, якія ўсімі сіламі стараюцца паскорыць сяўбу, каб даць больш хлеба сваім бацькам і ўсім совецкім воінам.

Кожны вечар у брыгадзе падводзяцца вынікі рабочага дню. Першынство заваёўвае то адзін, то другі араты. На поле часта прыходзіць старшыня калгаса Андрэй Салодкі. Ён вучыць юных аратых, падзадорвае іх у працы. Растуць тэмпы сяўбы.

На калгасным полі кіпіць дружная праца. Сёння Коля і Ваня рашылі пазней папрацаваць, але штосьці пахмурнела вячэрняе неба, падзьмуў рэзкі вецер. Бліскавіца перакрыжавала неба. Стары сейбіт Нічыпар Кірычэнка аж перахрысціўся. Першыя буйныя кроплі гулка ўпалі на плуг Колі і разбіліся. Стала ціха-ціха. Хутка, як з вядра, паліў дождж. Зямля прагавіта ўсмактывала ваду.

Не задаволены Коля паехаў да дому. Там яго чакала радасць—лістаносец прынёс ад бацькі пісьмо. Чыталі ўсе: маці, Коля, Ваня. Бацька расказваў аб сваіх баявых справах і пытаў як ідуць палявыя работы ў калгасе, як жыве сям'я. У той-жа вечар Коля напісаў бацьку пісьмо.

«Татачка, сяўба ідзе добра. Дні праз два закончым сеяць ячмень, авёс і пшаніцу. Коней малавата, дык калгаснікі пажадалі капаць зямлю рыдлёўкамі, абы хутчэй і лепш засеяць усю зямлю і вам больш даць хлеба. Цябе ўсе ўспамінаюць, як добра ты працаваў на ферме. Мы з Ванем спаборнічаем, ён ужо вялікі. Учора Ваня мяне абагнаў. Ён узараў 0,80 гектара, а я толькі 0,70. Мне крыху сорамна. Ідуць дажджы, але мы сеем урыўкамі. Тады гадзіну, тады другую і хутка засеем зямлю. Усяго добрага. Коля».

Яшчэ дружней пачалі працаваць юныя аратыя. Аб іх напісалі ў насценнай газеце, сталі хваліць агітатары. Аднойчы да Колі на поле прыходзіць сейбіт Нічыпар Кірычэнка.

— Штосьці ўсе хваляць цябе і Ваню,—сказаў ён. —Вас, братоў Дзеблікаў, ставяць у прыклад усім калгаснікам. Ну, я і прышоў паглядзець ці не псуеце вы з-за тэмпаў зямлю?

Стары ўважліва аглядзеў ворыва і задаволена ўсміхнуўся.

— Добра. Малайцы. Вольную зямлю грэх псаваць,—сказаў ён.

Стары сейбіт узяў у рукі кавалак тлустай зямлі. Вочы яго радасна бліснулі. Здавалася, што, будучы адзін у поле, ён пацалаваў-бы гэтую вольную зямлю, якая вырасціла, ускарміла яго і яго дзяцей.

Васіль ПЫЖКОЎ,
Калгас імені Варашылава,
Церахоўскі раён.

Перад праверачнымі іспытамі ў школах

У школах рэспублікі пачалася падрыхтоўка да праверачных іспытаў першай чаргі.

У сувязі з тым, што ў аднаўляемых школах заняткі пачыналіся са спазненнем, у залежнасці ад тэрміна вызвалення той або іншай тэрыторыі рэспублікі ад акупантаў, то і тэрміны праверачных іспытаў устаноўлены Наркомасветы БССР розныя.

У школах, пачаўшых заняткі да 15 лістапада мінулага года, іспыты будуць праводзіцца з 1 па 8 чэрвеня ўключна; у школах, пачаўшых заняткі пасля 15 лістапада—з 25 кастрычніка па 1 лістапада; у школах, дзе заняткі пачаліся пасля 1 лютага, іспыты праводзіцца не будуць.

Праверачныя іспыты будуць праходзіць ва ўсіх класах няпоўных і сярэдніх, а таксама ў чацвертых класах пачатковых школ.

Ацэнкі паспяховасці будуць вытварацца па пяцібальнай сістэме. (БЕЛТА).

Кнігі беларускіх пісьменнікаў

Вышлі з друку новыя творы беларускіх пісьменнікаў: Пятрусь Броўка — «Насустрач сонцу», Алесь Кучар—«На партызанскай зямлі», М. Машара—«Беларусі».

У новай кнізе вершаў Пятруся Броўкі «Насустрач сонцу» сабраны творы паэта, напісаныя ім за час Айчыннай вайны. У зборніку вядомыя вершы П. Броўкі: «Будзем сеяць, беларусы», «Надзя-Надзейка», «Пісьмо землякам», «Партызан Бумажкоў», паэма пра Фёдара Смалячкова.

Насычаныя бадзёрасцю, верай у перамогу вершы паэта пакідаюць моцнае ўражанне. У сваім вершы «Мінск» паэт піша:

«Веру, што блізка той дзень,
Калі мы збярэмся ў горадзе нашым,
Прыбярэм камені з разбураных сцен
І кветкі пасадзім на могілках паўшых.
Мы чуем свой горад —
Там люты ўціск.
Мы шлем табе, горад, жаданыя весці:
Ты родзішся зноўку, абуджаны Мінск,
Устаўшы з нябыту і чорнае смерці.

У зборніку Алеся Кучара «На партызанскай зямлі», нарысы «Родныя мясціны», «Бацька Мінай» і другія.

Кнігі выданы тыражом у 10.000 экземпляраў кожная.

Новыя выданні твораў Янкі Купалы

Дзіцячае выдавецтва ў Маскве падрыхтоўвае да выдання новыя кнігі вялікага беларускага паэта Янкі Купалы. Асобнай кнігай будзе выдана для дзяцей паэма Я. Купалы «Алеся». Таксама рыхтуецца зборнік вершаў Янкі Купалы.

Трэцяе месца ў Саюзе

ХОЙНІКІ, 11 мая. (БЕЛТА). Ва ўсесаюзным спаборніцтве камсамольска-маладзёжных брыгад лесарубаў трэцяе месца ў Саюзе прысуджана брыгадзе, якая ўзначальваецца Марыяй Тагай з калгаса «Чырвоны лес».

ЦК ВЛКСМ узнагародзіў камсамолку—брыгадзіра Марыю Тагай пачотнай граматай. Астатнія маладыя лесарубы атрымалі грашовую прэмію па 500 рублёў кожны.

НА ВУЧЭБНЫХ ПУНКТАХ

Ваеннавучэбныя пункты ў Магілеўскай вобласці распачалі сваю працу з 15 студзеня. Навучанне на гэтых пунктах прайшло на высокім узроўні, з вялікім поспехам. У Прапойскім раёне, з ліку прайшоўшых навучанне, 13 чалавек закончылі праграму на ацэнку «выдатна», 178 — на ацэнку «добра». У Чэрыкаўскім раёне таксама, большасць закончылі праграму на ацэнку «добра».

Магілеўскі абком камсамола падабраў і накіраваў на вучэбныя пункты намеснікаў палітрукоў. Яны правялі палітдзень. У час палітдня былі арганізаваны даклады: «Аб камсамоле ў Чырвонай Арміі», «Аб вялікіх рускіх палкаводцах».

Былі наладжаны сустрэчы ўдзельнікаў вялікай Айчыннай вайны з байцамі ўсеобуча.

АВІЯПАШТОВАЯ СУВЯЗЬ З РАЁНАМІ РЭСПУБЛІКІ

Адкрылася авіяпаштовая лінія Гомель—Крычаў. Адначасова новай авіяпаштовай лініяй Гомель звязан з Жураўічамі, Лоевым і іншымі раённымі цэнтрамі Гомельскай вобласці.

Міжнародная інфармацыя

Шведская газета аб зборніку прамоў таварыша Сталіна

СТАКГОЛЬМ, 9 мая. (ТАСС). Намеснік галоўнага рэдактара газеты «Афтонціднінген» Іедаль рэцэнзіруе выданыя ў Швецыі ў гэтым годзе зборнікі прамоў таварыша Сталіна. Іедаль піша, што ніхто не сумняваецца больш у тым, што Германія праігрывае вайну. «СССР выігрывае вайну. Гэта становіцца ўсё больш відавочным шырокім масам. Адным з доказаў гэтага служыць факт, што на прылаўках кніжных магазінаў з'яўляюцца томікі з прамовамі Сталіна».

«Калі прачытаць прамовы Сталіна, — працягвае Іедаль,— дык атрымліваецца яскравы малюнак развіцця СССР за перыяд з Кастрычніцкай рэвалюцыі да сучаснай вайны. Гэтыя прамовы звычайна строга аб'ектыўныя. У іх апісана гісторыя індустрыялізацыі краіны на працягу рэкорднага часу. Яны з'яўляюцца лепшай крыніцай азнаямлення з нацыянальнай палітыкай СССР— гэтым выдатным цэментам, які згуртаваў дзесяткі народаў розных рас і моў. Нарэшце, Сталін у сваіх прамовах дае нам ключы «таемнай» совецкай знешняй палітыкі. Сталін зрабіў трывалае адбіцце сваёй асобы на совецкую палітыку на працягу двух апошніх дзесяцігоддзяў. Асаблівасці яго асобы яўна прыкметны ў яго прамовах. Ён пакланяецца не страсцям, а розуму і гаворыць проста, а кой-калі з педагагічным адценнем. Сталін апіраецца на людзей, якія ў сваім юнацтве вялі жыццё, тыпічнае для адсталага аграрнага народа, але якія ўзмужаўшы навучыліся спраўляцца з вялікай сучаснай прамысловасцю і з самай механізаванай у свеце сельскай гаспадаркай. Будучае пакажа сапраўднае значэнне Сталінскага перыяда ў Расіі».

„Дастойнае завяршэнне кампаніі па вызваленню Крыма“

ЗАМЕЖНЫЯ ГАЗЕТЫ І РАДЫЁ АБ ЗАНЯЦЦІ СОВЕЦКІМІ ВОЙСКАМІ СЕВАСТОПАЛЯ

НЬЮ-ЁРК, 10 мая. (ТАСС). Ранішнія газеты на першых старонках пад буйнымі загалоўкамі паведамляюць аб заняцці совецкімі войскамі Севастопаля.

Газета «Нью-Ёрк Таймс» падкрэслівае ў перадавым артыкуле, што немцы і румыны змаглі захапіць Севастопаль толькі пасля 8-месячнай асады, тады як Чырвоная Армія адваявала яго за некалькі тыдняў. «Абарона Севастопаля ў 1942 годзе Чырвонай Арміяй,—піша газета,—была самай выдатнай падзеяй у ваеннай гісторыі. Абарона Севастопаля ў 1942 годзе была праобразам будучага хода падзей на ўсходнім фронце. Цяпер мы разумеем, што пасля абароны Севастопаля Масква і Сталінград не маглі пасць і што стойкая сіла рускага народа ў канцы канцоў даб'ецца перамогі».

Газета «Нью-Ёрк Геральд Трыбюн» піша, што заняцце Севастопаля з'явілася дастойным завяршэннем хуткай совецкай кампаніі па вызваленню Крыма. Газета адзначае, што совецкае камандаванне стварыла ў Севастопалі «дзюнкерк для немцаў». «Непераможны націск,—піша газета,—пачаўся ў нядзелю і Чырвоная Армія прабіла сабе шлях скрозь стальныя і бетонныя ўмацаванні, якія лічыліся непрыступнымі. Сёння Маршал Сталін аб'явіў аб тым, што «жэмчужына Крыма» зноў у совецкіх руках. Масква салютуе ў чэсць вызваліцеляў».

ЛОНДАН, 10 мая. (ТАСС). Аглядальнікі англійскага радыё прысвяцілі свае каментарыі новай бліскучай перамозе Чырвонай Арміі—авалоданню крэпасцю і важнейшай ваенна-марской базай на Чорным моры — горадам Севастопалем.

Выступленне Чэрчыля ў палаце абшчын

ЛОНДАН, 10 мая. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр, англійскі прэм'ер-міністр Чэрчыль паведаміў сёння ў палаце абшчын падрабязныя даныя аб дапамозе, якая аказана Совецкаму Саюзу Вялікабрытаніяй і Брытанскай імперыяй.

Чэрчыль заявіў: «У перыяд паміж 1 кастрычніка 1941 года і 31 сакавіка 1944 года мы паставілі Совецкаму Саюзу 5.031 танк, у тым ліку 1.233 канадскіх. Мы паставілі 6.778 самалётаў, у тым ліку 2.672 самалёты былі пасланы Злучанымі Штатамі Амерыкі. Гэтыя самалёты былі пасланы Злучанымі Штатамі ў сілу закона аб перадачы ў пазыку або ў арэнду ўзбраення Совецкаму Саюзу, як частку долі, якая належыць Англіі, у абмен на забеспячэнне англійскімі самалётамі амерыканскіх узброеных сіл на еўрапейскім тэатры ваенных аперацый. Мы паслалі таксама розную сыравіну, прадукты харчавання, прамысловае абсталяванне, медыкаменты і тавары шырокага спажывання на суму звыш 80 мільёнаў фунтаў стэрлінгаў. Значная частка гэтых паставак прыбыла з баямі ў Расію арктычнымі шляхамі пад агульным кіраўніцтвам галоўнакамандуючага флотам Метраполіі і амаль усе страты ваенных караблёў прыходзяцца на долю брытанскага ваенна-марскога флота. У адносінах гандлёвых суднаў найбольш цяжкія страты панеслі Злучаныя Штаты».

Адказваючы на шматлікія пытанні, Чэрчыль сказаў, што прыведзеныя ім даныя, «магчыма, не выключаюць тое, што было страчана» ў час перавозкі, але ён вывучае гэтае пытанне. Узамен Расія дала «ўсё, што было магчыма ў яе сілах. Але ў сувязі з перагрузкай портаў не было магчымасці адправіць вялікую колькасць лесаматэрыялаў, якія рускія былі поўны гатоўнасці адправіць».

Правільна размяшчаць газеты

Большэвіцкі друк заўсёды адыгрываў вялікую ролю ў мабілізацыі шырокіх мас працоўных на ажыццяўленне гаспадарча-палітычных задач. Яшчэ больш вырасла роля большэвіцкага друку ва ўмовах Айчыннай вайны совецкага народа супроць гітлераўскіх захопнікаў і асабліва ў раёнах, якія вызвалены ад нямецка-фашысцкіх акупантаў. Насельніцтва, якое знаходзілася больш двух год пад фашысцкім прыгнётам і не мела магчымасці свабодна чытаць і слухаць словы большэвіцкай праўды аб гераічнай барацьбе совецкага народа з фашысцкімі захопнікамі, цяпер прагне атрымаць большэвіцкую газету.

Ідучы насустрач запатрабаванням насельніцтва, цэнтральныя органы вызначылі для вызваленых раёнаў БССР вялікую колькасць газет і часопісаў. Працоўныя атрымліваюць штодзённа больш 30 тысяч экземпляраў цэнтральных газет і часопісаў, дзесяткі тысяч экземпляраў рэспубліканскіх і абласных газет, не гаворачы аб значных тыражах раённых газет.

Разам з распаўсюджваннем газет і часопісаў на органы Саюздруку ўскладзена распаўсюджванне масава - палітычнай, абароннай, сельскагаспадарчай і мастацкай літаратуры. За кароткі час у раёны паслана больш мільёна кніг і брашур, у тым ліку 60 тысяч экземпляраў брашур з дакладам таварыша Сталіна аб 26-й гадавіне Кастрычніцкай рэвалюцыі, 5 тысяч экземпляраў кнігі таварыша Сталіна «Аб Вялікай Айчыннай вайне Совецкага Саюза», 30 тысяч брашур з дакладам тав. Молатава на X Сесіі Вярхоўнага Совета СССР, дзесяткі тысяч кніг беларускіх пісьменнікаў і паэтаў, вялікая колькасць плакатаў, партрэтаў кіраўнікоў партыі і ўрада, геаграфічных карт і календароў.

І ўсё-ж мы не ў стане яшчэ задаволіць поўнасцю ўзросшыя запатрабаванні насельніцтва і ў першую чаргу забяспечваем літаратурай месцы калектыўнага карыстання — бібліятэкі, хаты-чытальні, калгасы, школы, у якія скамплектавана і паслана больш 1.000 бібліятэчак.

У многіх раёнах правільна зразумелі важнасць распаўсюджвання друку і прынялі захады да таго, каб забяспечыць газетамі і часопісамі ўсе населеныя пункты. Так у Крычаўскім, Касцюковіцкім, Клімавіцкім раёнах, Магілеўскай вобласці, амаль кожны калгас атрымлівае газеты і часопісы. Газеты тут выкарыстоўваюцца для правядзення агітацыйна-масавай работы і мабілізацыі калгаснікаў і працоўных раёна на паспяховае выкананне задач па аднаўленню гаспадаркі і ўсямернай дапамозе Чырвонай Арміі.

Але ёсць яшчэ многа фактаў, калі цэнтральныя і рэспубліканскія газеты асядаюць у раённых цэнтрах і не даходзяць да шырокіх мас калгаснікаў. У Гомельскім сельскім і Лоеўскім раёнах у мінулым квартале насельніцтва большасці сельсоветаў і калгасаў было пазбаўлена магчымасці атрымліваць газеты. Рэчыцкі раён атрымаў 165 экземпляраў газеты «Правда», але толькі 13 з іх пападае ў вёску. Газета «Совецкая Беларусь» на 80 процантаў распаўсюджваецца ў раённых цэнтрах. У радзе раёнаў не наладжана дастаўка газет. У лепшым выпадку газеты даходзяць да сельсовета, а далей дастаўляюцца выпадковымі падарожнікамі, што прыводзіць да страты газет у шляху. Не мала фактаў, калі газеты да падпісчыкаў зусім не даходзяць. Такое становішча нецярпіма.

У далейшым па вызваленых раёнах БССР запланіравана рэалізаваць на 7,3 мільёна рублёў газет і палітычна-гаспадарчай і мастацкай літаратуры. Мясцовыя партыйныя і совецкія арганізацыі павінны ўзяць распаўсюджванне друку ў свае рукі, устанавіць цвёрды графік руху пошты і кантроль за дастаўкай газет і часопісаў да падпісчыкаў.

І. ОФЕНГЕЙМ.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

АТ00136. АДРАС РЭДАКЦЫІ: гор. Гомель, вул. Вароўската, 10.